

**PROTOKOL OPSYENAL KEDUA  
KEPADА WAAD ANTARABANGSA  
TENTANG HAK SIVIL DAN HAK POLITIK,  
BERMATLAMAT UNTUK PENGHAPUSAN  
HUKUMAN MATI**

**PERTUBUHAN BANGSA-BANGSA BERSATU  
1990**

Protokol Opsyenal Kedua kepada Waad Antarabangsa tentang Hak Sivil dan Hak Politik,  
bermatlamat untuk penghapusan hukuman mati

Negara-Negara Ahli bagi Protokol ini,

Mempercayai bahawa penghapusan hukuman mati menyumbang kepada peningkatan maruah manusia dan perkembangan hak asasi manusia yang progresif,

Mengingat kembali Perkara 3 Perisyiharan Hak Asasi Manusia Sejagat yang diterima pakai pada 10 Disember 1984 dan Perkara 6 Waad Antarabangsa tentang Hak Sivil dan Hak Politik yang diterima pakai pada 16 Disember 1966,

Mengambil maklum bahawa Perkara 6 Waad Antarabangsa tentang Hak Sivil dan Hak Politik merujuk penghapusan hukuman mati dengan maksud yang kuat mengatakan bahawa penghapusan adalah wajar,

Meyakini bahawa semua langkah penghapusan hukuman mati sepatutnya dianggap sebagai kemajuan dalam menikmati hak untuk hidup,

Mengingini pelaksanaan komitmen antarabangsa untuk penghapusan hukuman mati,

Telah bersetuju seperti yang berikut:

Perkara 1

1. Tiada sesiapa dalam bidang kuasa Negara Ahli bagi Protokol ini, akan menjalani hukuman mati.
2. Setiap Negara Ahli hendaklah mengambil semua langkah yang diperlukan untuk menghapuskan hukuman mati dalam bidang kuasanya.

Perkara 2

1. Tiada pengecualian yang dibenarkan untuk protokol ini, kecuali pengecualian yang dibuat sewaktu ratifikasi atau kesertaan yang membenarkan pemakaian hukuman mati pada masa perang berdasarkan sabitan atas kesalahan jenayah paling berat yang bersifat ketenteraan yang dilakukan semasa perang.
2. Negara Ahli yang membuat pengecualian tersebut hendaklah pada masa ratifikasi atau kesertaan memaklumkan kepada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu berkenaan dengan peruntukan yang berkaitan daripada undang-undang negaranya yang terpakai semasa perang.

3. Negara Ahli yang telah membuat pengecualian tersebut hendaklah memberitahu Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu berkenaan dengan permulaan atau pengakhiran keadaan perang yang berlaku di wilayahnya.

#### Perkara 3

Negara-Negara Ahli bagi Protokol ini hendaklah memasukkan maklumat tentang langkah yang telah diguna pakai untuk melaksanakan Protokol ini, ke dalam laporan yang mereka kemukakan kepada Jawatankuasa Hak Asasi Manusia menurut Perkara 40 Waad itu.

#### Perkara 4

Berkenaan dengan Negara-Negara Ahli bagi Waad itu yang telah membuat pengisytiharan di bawah Perkara 41, kewibawaan Jawatankuasa Hak Asasi Manusia untuk menerima dan mempertimbangkan pemakluman apabila Negara Ahli mendakwa bahawa Negara Ahli yang lain tidak memenuhi tanggungjawabnya, hendaklah setakat peruntukan Protokol ini, melainkan Negara Ahli yang berkenaan telah membuat pernyataan yang bertentangan pada masa ratifikasi atau kesertaan.

#### Perkara 5

Berkenaan dengan Negara-Negara Ahli bagi Protokol Opsyenal pertama kepada Waad Antarabangsa tentang Hak Sivil dan Hak Politik yang diterima pakai pada 16 Disember 1966, kewibawaan Jawatankuasa Hak Asasi Manusia untuk menerima dan mempertimbangkan pemakluman daripada individu, tertakluk kepada bidang kuasanya, hendaklah setakat peruntukan Protokol ini, melainkan Negara Ahli yang berkenaan telah membuat pernyataan yang bertentangan pada masa ratifikasi atau kesertaan.

#### Perkara 6

1. Peruntukan Protokol ini hendaklah diguna pakai sebagai peruntukan tambahan kepada Waad itu.

2. Tanpa menjaskan kemungkinan pengecualian di bawah Perkara 2 Protokol ini, hak yang dijamin dalam Perkara 1, perenggan 1, Protokol ini tidak akan tertakluk kepada apa-apa pengurangan di bawah Perkara 4 Waad itu.

#### Perkara 7

1. Protokol ini dibuka untuk penandatanganan oleh mana-mana Negara yang telah menandatangani Waad.

2. Protokol ini tertakluk kepada ratifikasi oleh mana-mana Negara yang telah meratifikasikan Waad atau menyetujuinya. Instrumen ratifikasi hendaklah disimpan oleh Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

3. Protokol ini hendaklah dibuka untuk kesertaan oleh mana-mana Negara yang telah meratifikasikan atau menyetujui Waad.

4. Kesertaan hendaklah dikuatkuasakan melalui penyimpanan instrumen kesertaan dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

5. Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu hendaklah memberitahu semua Negara yang telah menandatangani Protokol ini atau menyetujuinya berkenaan dengan penyimpanan setiap instrumen ratifikasi atau instrumen kesertaan.

#### Perkara 8

1. Protokol ini akan mula berkuat kuasa dalam tempoh tiga bulan selepas tarikh penyimpanan instrumen ratifikasi atau instrumen kesertaan yang kesepuluh dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

2. Bagi setiap Negara yang meratifikasikan Protokol ini atau menyetujuinya selepas penyimpanan instrumen ratifikasi atau instrumen kesertaan yang kesepuluh, Protokol ini akan mula berkuat kuasa dalam tempoh tiga bulan selepas tarikh penyimpanan instrumen ratifikasi atau instrumen kesertaannya sendiri.

#### Perkara 9

Peruntukan Protokol ini hendaklah dilanjutkan kepada semua bahagian Negara persekutuan tanpa apa-apa pengehadan atau pengecualian.

#### Perkara 10

Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu akan memberitahu semua Negara yang dirujuk dalam Perkara 48, perenggan 1, Waad tentang butiran berikut:

(a) Pengecualian, pemakluman dan pemberitahuan di bawah Perkara 2 Protokol ini;

- (b) Pernyataan yang dibuat di bawah Perkara 4 atau 5 Protokol ini;
- (c) Tandatangan, ratifikasi dan kesertaan di bawah Perkara 7 Protokol ini;
- (d) Tarikh Protokol ini mula berkuat kuasa di bawah Perkara 8 daripadanya.

**Perkara 11**

1. Protokol ini, dengan teks terjemahannya dalam bahasa Arab, Mandarin, Inggeris, Perancis, Rusia dan Sepanyol adalah sama tulen, hendaklah disimpan dalam arkib Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

2. Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu akan menghantar salinan Protokol ini yang disahkan kepada semua Negara yang dirujuk dalam Perkara 48 Waad.

Saya dengan ini mengesahkan bahawa teks sebelum ini ialah salinan sebenar bagi Protokol Opsyenal Kedua kepada Waad Antarabangsa tentang Hak Sivil dan Hak Politik, bermatlamat untuk penghapusan hukuman mati, yang diterima pakai oleh Perhimpunan Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu pada 15 Disember 1989, dengan dokumen asalnya disimpan oleh Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, kerana Protokol tersebut dibuka untuk penandatanganan.

Untuk Setiausaha Agung,  
Penasihat Undang-Undang,

*tandatangan*  
Carl-August Fleischhauer

Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, New York  
6 Februari, 1990